

Lähteet

- HÄKKINEN, KAISA 1994: *Agricolasta nykykieleen. Suomen kirjakielen historia*. Porvoo: WSOY.
- JUSSILA, RAIMO 1998: *Vanhat sanat. Vanhan kirjasuomen ensiesiintymiä*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura & Kotimaisten kielten tutkimuskeskus.
- KETTUNEN, LAURI 1940: *Suomen murteet III A. Murrekartasto*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- KOUKKUNEN, KALEVI 1990: *Atomi ja missi. Vierassanojen etymologinen sanakirja*. Porvoo: WSOY.
- MIELIKÄINEN, AILA 1985: Murteen osuus eteläsavolaisissa kansanrunoissa. – Heikki Leskinen & Aila Mielikäinen (toim.), *Ongelmoita oppimia. Näkökulmia Kalevalaan ja kansanrunouteen* s. 63–84. Jyväskylä Studies in the Arts 23. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.
- RAPOLA, MARTTI 1960: *Suomen sanojen ensiesiintymiä Agricolasta Yrjö Koskiseen*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- 1965: *Suomen kirjakielen historia I*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- Vanhan kirjasuomen sanakirja 1*. Helsinki: Kotimaisten kielten tutkimuskeskus & Valtion painatuskeskus 1985.

Dialogin pintaa syvemmälle

Aino Koivisto & Elise Nykänen (toim.):
Dialogi kaunokirjallisuudessa. Tietolipas 242. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura 2013. 337 s. ISBN 978-952-222-455-2.

Vuonna 2013 ilmestyi kaksi laajaa teosta kaunokirjallisuuden kielen tutkimuksesta: Liisa Tiittulan ja Pirkko Nuolijärven kirjoittama *Puheen illuusio suomenkielisessä kaunokirjallisuudessa* sekä Aino Koiviston ja Elise Nykäsen toimittama *Dialogi kaunokirjallisuudessa*. Tiittulan ja Nuolijärven teos on kielitieteellinen tutkimus, jossa selvitetään, kuinka eri aikoina on käytetty erilaisia kielimuotoja puhutun kielen illuusion luomiseksi ja minkälaisilla vuorovaihtuksen keinoilla kirjailijat ja suomentajat ovat luoneet puheenomaisuutta romaaniin kertojanääneseen ja dialogiin. (Ks. myös Koivisto 2014.) Koiviston ja Nykäsen toimittama *Dialogi kaunokirjallisuudessa* ikään kuin täydentää tätä teosta analysoimalla tarkemmin dialogin käyttötarkoituksia kaunokirjallisessa teoksessa. Analyysiin tarvitaan niin kielen- kuin kirjallisuuden-

tutkimuksenkin menetelmiä, ja tavoitteena on päästä kielen pintatasoa syvemmälle. Tällaiseen tutkimukseen kuuluvat olennaisena osana intuitio ja lukijan tulkinta. (Ks. Leech & Short 2007 [1981]: 4–5.)

Suomalaisessa tutkimuksessa kaunokirjallisuuden kielestä on aiemmin tarkasteltu lähinnä sitä, kuinka aidosti kirjailija kuvaa kieltä tai kielenmuutosta (tutkimuksesta kootusti Tiittula & Nuolijärvi 2013: 78–91). Puhekielisiä repliikkejä on pidetty teoksen tyylikeinona ja henkilöhahmojen rakennusaineena, mutta kaunokirjallisen teoksen rakentumisen kannalta aihetta ei ole lähestytty (vrt. kuit. esim. Keskimaa 2013, 2014). *Dialogi kaunokirjallisuudessa* -teoksesta välittyy etenkin kielitieteen näkökulmasta uudenlainen tapa tutkia kaunokirjallisuuden kieltä: analyysissä ei tyydytä kielen ilmiöiden pintapuoliseen tarkasteluun, vaan se suhteutetaan kaunokirjallisen teoksen kokonaisrakenteeseen ja tematiikkaan.

Teos koostuu Nykäsen ja Koiviston kirjoittamasta johdanto-osuudesta sekä

kahdeksasta artikkelista, joissa kussakin avataan kaunokirjallisuuden dialogia eri tavoin. Analysoitavina on kaunokirjallisia tekstejä, jotka edustavat kirjallisuuden pääalajien lisäksi myös eri aikakausia realismista modernismiin ja postmodernismiin. Dialogia valotetaan kolmesta eri suunnasta: ensimmäisessä osassa tarkastellaan dialogia kirjallisissa periodeissa ja tyyliuunnissa, toisen osan teemana ovat dialogin keinot ja kolmannessa osassa siirrytään dialogista dialogisuuteen. Lähestymistavat eivät ole tarkkarajaisia, vaan ne risteävät läpi teoksen.

Ensimmäisessä osassa vuoropuheluita lähestytään kirjallisuuden historiallisista kehyksistä käsin ja niitä tarkastellaan osana tekstin laajempaa rakennetta ja tematiikkaa, jotka ovat sidoksissa kirjalliseen taustaansa ja sen esteettisiin ihanteisiin. Toisessa osassa analysoitavina ovat dialogin keinot kielen mikrotasolla, jolloin tekstin pienistä yksityiskohdista ponnistetaan kohti kokonaisanalyysia. Kirjallisen dialogin ilmiöitä suhteutetaan yhtäältä aitoon vuorovaikutukseen; toisaalta dialogi nähdään omalakisena kerronnan muotona, jolla on oma ”kielioppinsa” ja omat konventionensa. Yksityiskohtia analysoimalla tehdään päätelmiä henkilöhahmojen välisestä vuorovaikutuksesta, jota suhteutetaan edelleen teosten kokonaismerkityksiin. Kirjan kolmas ulottuvuus on tutkia tekstin dialogisuutta laajemmin: sen lisäksi, että vuoropuhelua tarkastellaan suhteessa muihin puheen esittämisen muotoihin, sitä analysoidaan myös teosten sisäisen moniäänisyyden sekä intertekstuaalisuuden kannalta.

Teoksen kirjoittajat ovat suomen kielen ja kotimaisen kirjallisuuden tutkijoita. Artikkelien teoreettiset lähestymistavat ovat moninaiset: ne ammentavat keskusteluanalyysistä, kielisosiologiasta, murteiden tutkimuksesta, kognitiivisesta kielitieteestä ja tyylintutkimuksesta sekä kognitiivisesta kertomusteoriasta ja puhe-esitysten retoriikan tutkimuksesta. Akateemi-

sen tutkimuksen kannalta on tärkeää, että artikkelikokoelma tarjoaa uusia malleja kaunokirjallisuuden kielen tarkasteluun. Kaunokirjallisuudesta kiinnostuneelle laajemmalle lukijakunnalle kirjasta saatavaa iloa erityisesti siitä näkökulmasta, kuinka lukijan kokonaisvaltainen tulkinta voidaan purkaa erilaisiksi kielen ilmiöiksi.

Dialogin tehtävät kaunokirjallisuudessa

Teoksen laajassa johdantoartikkelissa avataan dialogin ja dialogisuuden merkitystä kirjallisuushistorian eri aikakausina. Keskeisenä kysymyksenä on, missä määrin kaunokirjallinen dialogi on verrattavissa todelliseen puheeseen ja keskusteluun. Replikeistä ja niiden muodostamista dialogeista voidaan havaita helposti monia oikeiden keskustelujen käytänteitä ja lainalaisuuksia, mutta kuten Nykänen ja Koivisto toteavat: aidon ja fiktiivisen puheen vertailu sisältää riskin. Kirjallisten dialogien rinnastaminen yksiulotteisesti arkipuheeseen voi johtaa siihen, että kaunokirjallisuuden erikoislaatu ja sen myötä dialogin erilaiset tehtävät esimerkiksi henkilöhahmojen kuvaamisen, juonen kuljetuksen sekä teoksen tematiikan kannalta jäävät huomioimatta. Artikkelien yhteisenä lähtökohtana onkin se, että dialogit nähdään erityislaatuisena osana taideteosta ja niiden funktioita hahmotellaan tästä näkökulmasta.

Kirjoittajien mukaan kaunokirjallisuudessa dialogi on tärkeä henkilökuvausta ja juonta rakentava tekijä. Henkilöhahmoja luonnehtivaa dialogia on perinteisesti tarkasteltu sen kannalta, missä määrin puhe on henkilöhahmon autenttista ja missä määrin kertojan referoimaa. Kielentutkimuksessa on ollut suosittua tarkastella henkilöhahmojen erilaisia puhetapoja, murteita, aksentteja, tyypillisiä sanontoja tai puheen ominaispiirteitä sekä niiden osuutta henkilöhahmon luonneku- van synnyssä. (Ks. myös esim. Kalliokoski

1998; Leech & Short 2007 [1981]: 134–139.) Juonta rakentavaksi dialogi on tunnistettavissa silloin, kun tarinan kulku nojaa ratkaisevasti vuoropuheluun. Juonellisen ja henkilöhahmoja karakterisoivan tehtävän lisäksi dialogi voi saada myös temaattisia ja argumentatiivisia funktioita. Temaattisessa tehtävässä toimivalla dialogilla voidaan rakentaa tekstin symbolisia funktioita tai kiteyttää teoksen teema. Argumentoivalla dialogilla puolestaan tarkoitetaan vuoropuhelua, jossa henkilöhahmot käyvät jostakin aiheesta argumentoivaa keskustelua. Argumentatiivisuudessa voi kuitenkin olla kyse myös kerronnan ylemmällä tasolla toteutuvasta viestinnästä, jossa lukijalle välittyvät kertomuksen tai henkilöhahmojen arvot ja ideologiat, jotka saattavat poiketa lukijan omista arvoista ja ideologioista.

Johdannossa esitellyt dialogin tehtävät täsmentyvät teoksen artikkeleissa. Vuoropuheluilla voi olla funktionsa esimerkiksi erilaisten tunnetilojen ilmaisijana, ja ne voivat välittää kieli-ideologioita tai kuvata henkilöhahmojen välisten suhteiden kehittymistä. Artikkeleissa tuodaan esille, ettei dialogia voi tulkita irrallaan siitä kertomuksesta, johon se kuuluu – dialogia kehystävä kerronta tukee sen implikoimia merkityksiä. Vuoropuheluiden kielenpiirteet ja erilaiset kielenkäytön tavat näyttäytyvät näin tulkintavihjeinä, joiden perusteella lukija pystyy rakentamaan mielessään teoksen kokonaismerkityksen. Dialogia myös tulkitaan eri aikakausina eri tavoin. Tästä mielenkiintoinen esimerkki on Elise Nykäsen ”Puhuvia päitä” -artikkelissa, jossa hän osoittaa Marja-Liisa Vartion *Hänen olivat linnut* -teosta koskevan aikalaiskritiikin nykytutkimuksen valossa perusteettomaksi.

Poikkitieteellisyys dialogin tutkimuksessa

Dialogi kaunokirjallisuudessa -teoksen esipuheessa toimittajat luonnehtivat kir-

jaa poikkitieteelliseksi kartoitukseksi kirjallisten dialogien ominaispiirteistä. Kirjan tarkoituksena on saattaa tieteenalat hedelmälliseen vuoropuheluun, ja se pyrkii vastaamaan tarpeeseen löytää uusia teoreettisia ja metodisia välineitä dialogin käytäntöjen tarkasteluun kielen- ja kirjallisuudentutkimuksen lähtökohdista. Taivote on kunnianhimoinen, onhan puhutun suomen esittämistä kaunokirjallisuudessa tarkasteltu vasta melko vähän (ks. Tiittula & Nuolijärvi 2013: 78), ja tähän asti kielen- ja kirjallisuudentutkimus ovat pysytelleet suomalaisessa tutkimuksessa melko kaukana toisistaan. Ehkä juuri tämän perinteen vuoksi teoksessa kirjallisuuden- ja kielentutkijoiden artikkelit erottuvat selvästi toisistaan eikä varsinaista kahden tieteenalan synteesiä yksittäisissä artikkeleissa synny. Lähimmäksi kielen- ja kirjallisuudentutkimuksen hedelmällistä vuoropuhelua päästään johdantoartikkelissa, jossa molemmat näkökulmat tulevat esille vuorotellen läpi artikkelin.

Teoksen kirjoittajista Elise Nykänen, Tuomas Juntunen ja Katja Seutu ovat kirjallisuudentutkijoita. Nykäsen ja Juntusen artikkelit ovat vahvan tulkinnallisia, ja niissä puhutaan varsin yleisellä tasolla keskustelun keinoista. Varsinaista keskusteluanalyysiä ei ole tarkoitukseen tehdä, sillä artikkelien tavoitteena on luoda kuvaa siitä, miten eri periodit ja tyylisuunnat vaikuttavat dialogin tulkintaan. Nykäsen mukaan Marja-Liisa Vartion *Hänen olivat linnut* -teoksen rönkyilevä dialogi on esimerkki modernismille tyypillisestä ajatuspuheen jäljittelystä. Aikalaiskritiikissä Vartion dialogia pidettiin turhanai-kaisena ja teoksen huoletonta sommitte-lua moitittiin, mutta Nykänen esittää artikkelissaan, että Vartion arkinen dialogi on avain koko teoksen tulkintaan. Tuomas Juntunen puolestaan nostaa Juha Seppälän teoksista esille ohipuhumisen ja henkilöhahmojen kohtaamattomuuden. Juntusen analyyyseistä ja tulkinnoista

käy ilmi, että dialogit rakentavat osaltaan tekstin keskeistä tematiikkaa.

Katja Seutu käsittelee artikkelissaan runouden dialogisuutta. Fokuksessa ovat runon ja lukijan välinen vuorovaikutus sekä intertekstuaalisuus. Seutu kiinnittää erityistä huomiota lukijaa osallistaviin kielellisiin runouden piirteisiin, jotka ovat usein affektisia ja eettiseen asennoitumiseen kutsuvia. Kirjoittaja nostaa esille nollapersoonan (ks. Laitinen 1995) käytön, jota myös kielitieteilijät Auli Hakulinen ja Laura Visapää käsittelevät artikkeleissaan. Näin kirjallisuudentutkimuksen ja kielitieteen välille syntyy vuoropuhelua samasta kielen ilmiöstä. Hakulinen osoittaa, kuinka nollapersoonaa, anaforinen nolla ja infinitiivimuodot sekä aikamuotojen vaihtelu rakentavat romaanille ominaista mielentilojen ja näkökulmien liikkettä sekä moniäänisyyttä. Hakulisen artikkeli on oivallinen osoitus siitä, kuinka kaunokirjallisen teoksen luomiin affekteihin voi päästä käsiksi kielen mikrotasolla.

Laura Visapään artikkelin tutkimusaineistona on Henrik Ibsenin *Villisorsan* näytelmä, jonka näyttämöohjeita ja dialogia hän tulkitsee lingvistin näkökulmasta. Näyttämöohjeita eli parenteseja on Visapään mukaan tutkittu vain vähän, eikä kielitieteellistä tutkimusta niiden funktioista ole tiettävästi lainkaan. Kirjoittaja esittää, että näyttämöohjeet eivät ole vain näkymättömiä ohjeita näyttelijöille vaan osa näytelmätékstin kerrontaa; niillä on oma draamallinen syntaksinsa ja ne ovat osa näytelmän lukemisen näyttämöllistä kokemusta.

Kielentutkijoista Markku Haakana on tulkinnut Joonas Konstigin *Pajunkissat*-novellia keskustelunanalyysin keinoin, ja Aino Koivisto on analysoinut kolmen pisteen käyttöä Juhani Ahon teosten dialogissa. Näissä artikkeleissa kirjallisuuden tutkimuksen näkökulma on läsnä tekstien uskottavana tulkintana. Tarkasteltavana on ennen kaikkea henkilöhahmojen välinen vuorovaikutus, mutta myös lukijan näkö-

kulma on otettu analyysissä huomioon. Haakana analysoi johtolauseita, puhutun kielen illuusiota sekä tekstin typografisia yksityiskohtia, joiden avulla hän perustelee vakuuttavasti teoksen henkilöhahmojen suhteita ja niiden kehittymistä. Koiviston artikkelin aiheena on yksittäinen dialogin yksityiskohta, kolme pistettä. Hyvin valittujen esimerkkien avulla kirjoittaja osoittaa, että Ahon dialogeissa kolmella pisteellä voidaan luoda katkonaisesti etenevän puheen vaikutelma. Artikkelista käy myös ilmi, että katkonainen puhe liittyy usein tunnepitoisiin dialogeihin ja henkilöhahmojen tunnetilojen kuvaamiseen.

Lea Laitisen kielitieteellinen lähestymistapa dialogin tulkintaan on kontekstuaalinen ja historiallinen. Laitinen osoittaa Minna Canthin ja Liina Kahman näytelmädialogeja käsittelevässä artikkelissaan, kuinka kansankielen käyttö kuvaa 1800-luvulla vallinnutta kielipoliittista ilmapiiiriä ja ilmentää samalla kirjailijoiden omaa kieli-ideologiaa. Havaintonsa kirjoittaja perustelee kirjallisuushistoriallisilla näkökulmilla. Laitinen vertailee kouluja käyneen Canthin ja itseoppiineen Kahman tyyliä ja ideologisia valintoja. Canthin tavoitteena oli toimia hyvän kielen mallina sivistyneistölle, mutta hän taisi myös kansankielellä iloittelun. Tyyliintutkijat ovat havainneet murteella rakennettavan kuvaa tyhmästä, huvittavasta ja sosiaaliselta statukseltaan alemmasta puhujasta, mutta Laitisen mukaan Minna Canthin tuotannossa murretta puhuvat kansanihmiset ovat nimenomaan älykkäitä ja savolaisen kielimuodon käytön voikin tulkita kielellisiin ennakkoluo-loihin kohdistuvana kommenttina. Liina Kahman teksteistä löytyy Laitisen mukaan selvästi vähemmän murteellisia äänne- ja muotopiirteitä kuin Canthin näytelmistä. Laitinen pitää Kahman valintaa harkittuna ja toteaa, että yleiskielen käyttö dialogissa on ideologinen valinta: talonpoikainen kansa ja säätyläiset kuvataan yhteistä kieltä puhuvan kansakunnan jäseninä.

Vaikka kielen- ja kirjallisuudentutkimuksen menetelmät eivät teoksessa varsinaisesti vielä sulaudukaan yhteen, on silti hienoa, että *Dialogi kaunokirjallisuudessa* edustaa näitä molempia tieteenaloja ja hakee aidosti poikkitieteellistä lähestymistapaa. Kaunokirjallisuuden kielen tutkimuksesta jää pois tärkeä elementti, ellei siinä oteta teoksen kokonaisrakennetta ja tematiikkaa huomioon – samalla tavalla kirjallisuudentutkimuksen puolelle saattaa avautua uusia näkökulmia fiktion kielestä tehtyihin kielitieteellisiin tutkimuksiin perehtymällä.

Tutkimuksen suuntavivoja

Käsillä oleva teos *Dialogi kaunokirjallisuudessa* sekä *Puheen illuusio suomenkielisessä kaunokirjallisuudessa* (Tiittula & Nuolijärvi 2013) siivittävät toivottavasti myös uutta akateemista tutkimusta kaunokirjallisuuden kielestä, sillä aiheen parissa riittää työsarkaa kielen- ja kirjallisuudentutkijoille. Jokaisella kirjailijalla on oma tyylinsä, oma kertojanäänensä, jonka analysoiminen kielen tasolla paljastaa teoksen kokonaisrakentamista rakentavia teemaattisia osasia. Kuten *Dialogi kaunokirjallisuudessa* -teoksesta käy ilmi, suomalaisten paljon tutkittujen klassikkokirjailijoiden, kuten Juhani Ahon ja Minna Canthin, teosten kielestä voidaan löytää yhä uusia näkökulmia ja funktioita. Teosten analyysit ja tulkinnat selittävät omalta osaltaan tekstin ja lukijan välistä vuorovaikutusta – sitä taikaa, joka tekee klassikkoteoksista rakastettuja. Nykykirjallisuutta teoksessa edustavat puolestaan Juha Seppälän ja Joonas Konstigin tekstit, joiden dialogista voidaan niin ikään löytää kiinnostavia rakenteita. Konstigin novellia analysoinut Markku Haakana kyseenalaistaa yksittäisten tapaustutkimusten yleistettävyyden ja esittää koko joukon uusia, kiinnostavia tutkimuskysymyksiä, joista käsin kaunokirjallisuuden dialogia olisi mahdollista tarkastella (s. 147–148).

Teoksen artikkeleissa tärkeäksi näkökulmaksi nousee dialogien affektisuus – se, millä tavoin ne ilmaisevat erilaisia tunnetiloja erilaisilla kielenkäytön tavoilla tai kielenpiirteillä ja millä tavalla affektisuus vaikuttaa kaunokirjallisen teoksen kokonaistulkintaan. Kirjallisuudentutkimuksessa affektia voi lähestyä esimerkiksi sitä kautta, kuinka kaunokirjallisuuden merkitykset ja ideat kiinnittyvät lukijoihin synnyttämiensä affektien kautta ja tekevät samalla teosten muodolliset ja rakenteelliset ominaisuudet lukijoille läheisiksi (Helle 2013: 17; affektin tutkimuksesta myös esim. Keen 2007). Kielitieteessä puolestaan tutkitaan mikrotasolla niitä kielellisiä keinoja, joiden avulla tunnepitoinen vaikutelma syntyy. Affektisuuden tutkimuksessa poikkitieteellinen näkökulma tuntuu syntyvän luonnostaan, sillä kielenpiirteisiin tai sen eri ilmiöihin liittyvä tunnelataus jää avautumatta ilman kaunokirjallisen teoksen kokonaistulkintaa, ja toisaalta affektisuuden läsnäoloa tekstissä on hankala osoittaa ilman, että siirrytään kokonaistulkinnasta mikrotasolle tarkastelemaan, millä keinoin affektisuutta luodaan.

Kaunokirjallisuuden kielen tutkimuksessa on syytä kiinnittää huomiota myös tutkimusaineiston valintaan. Millä perusteella tiettyjen kirjailijoiden tuotanto tai tietyt teokset päätyvät tutkittaviksi? Esimerkiksi Tiittula ja Nuolijärvi (2013) ovat päätyneet jaottelemaan aineistonsa korkea-, nuorten- ja ajanvietekirjallisuudeksi. *Dialogi kaunokirjallisuudessa* -teoksessa käsitellyt tekstit luokiteltaneen korkeakirjallisuudeksi, jos ylipäänsä kirjallisuutta haluaa luokitella – voivathan nämä luokittelut aikojen kuluessa muuttuakin, kuten monesti selviää aikalaiskriittikkä ja nykytutkimusta vertaamalla. Jo tutkittavaksi päätyminen saattaa lisätä kirjailijan tai jonkin yksittäisen teoksen arvostusta, ja myös niin sanotusta ajanvietekirjallisuudesta voi löytyä aineistoja, joita tutkimalla on mahdollista löytää vaikkapa tematiikkaa kielenpiirteiden käytöstä tie-

tyissä funktioissa. Kun nyt *Dialogi kauno-
kirjallisuudessa* -teoksen myötä on saatu
uusia malleja fiktion kielen tutkimukseen,
soisi niitä sovellettavan mahdollisimman
monenlaisten tekstien tarkastelussa.

SARI KESKIMAA
etunimi.sukunimi@oulu.fi

Lähteet

- HELLE, ANNA 2013: Tulkinallinen hor-
juvuus ja affektit. *Kuolema Monika*
Fagerholmin *Amerikkalaisessa työssä*
ja *Sähkenäyttämössä*. – *Avain* 1/2013 s.
5–22.
- KEEN, SUZANNE 2007: *Empathy and the no-
vel*. New York: Oxford University Press.
- KALLIOKOSKI, JYRKI 1998: Hj. Nortamon
murrekertomukset ja puhutun illuusio. –
Lea Laitinen & Lea Rojola (toim.), *Sanan*
voima. Keskusteluja performatiivisuu-
desta s. 184–215. Helsinki: Suomalaisen
Kirjallisuuden Seura.
- KESKIMAA, SARI 2013: Murteenkäytön
funktioit parisuhteen kuvauksessa Kalle
Päätalon Iijoki-sarjassa. – *Virittäjä* 117 s.
494–523.
- 2014: Kalle Päätalon Iijoki-sarjan mur-
rekäsitykset ja niiden affektifunktio. –
Sananjalka 56 s. 108–138.
- KOIVISTO, AINO 2014: Kielentutkijat kir-
jallisen puheen äärellä. – *Virittäjä* 118 s.
611–615.
- LAITINEN, LEA 1995: Nollapersoonaa. – *Virit-
täjä* 99 s. 337–358.
- LEECH, GEOFFREY N. – SHORT, MICHAEL
H. 2007 [1981]: *Style in fiction. A linguis-
tic introduction to English fictional prose*.
New York: Longman.
- TIITTULA, LIISA – NUOLIJÄRVI, PIRKKO
2013: *Puheen illuusio suomenkielisessä*
kaunokirjallisuudessa. Helsinki: Suoma-
laisen Kirjallisuuden Seura.

Sanakirjasäätiön rahaston apuraha haettavana

Sanakirjasäätiön rahasto julistaa haettavaksi 2 000 euron apurahan suomen ja sen sukukielten tutkimukseen, esimerkiksi pro gradu -tutkielman tai muun tutkimuksen tekoon, artikkelin kirjoittamiseen tai kenttätyöhön. Apuraha voidaan jakaa usean hakijan kesken. Rahaston tarkoituksena on Sanakirjasäätiön perinnön mukaisesti 1) edistää suomen kansanmurteiden ja suomalaisen nimistön sekä niiden tutkimuksen tuntemusta ja 2) tutkittaa suomen kieltä ja suomensukuisia kieliä, suomalaista nimistöä sekä kansanomaisen kulttuurimme alkuperää ja ilmenemismuotoja. Rahasto tukee erityisesti suomen murteiden tutkimista. Etusijalla ovat hakijat, jotka eivät ole aiemmin saaneet apurahaa Sanakirjasäätiön rahastosta.

Hakemukset osoitetaan Kotikielen Seuran johtokunnalle ja toimitetaan 15.4.2015 mennessä sekä sähköpostin liitteenä osoitteeseen seura@kotikielenseura.fi että paperiversiona osoitteeseen Kotikielen Seura, Castrenianum, PL 3, 00014 Helsingin yliopisto. Päätös julkistetaan 8.5.2015. Hakuilmoitus kokonaisuudessaan ja tarkat hakuohjeet löytyvät osoitteesta <http://ojs.tsv.fi/index.php/virittaja/article/view/49509/14629/>.